

ODLÉVÁNÍ STRUSKOVÝCH PÁNVÍ PRO FIRMU AURUBIS

4
2024

Slévárna získala dlouhodobou zakázku na výrobu struskových pánví pro firmu Aurubis. Jde o zakázku na 60 ks pánví pro tento rok, a opci na dalších 50 ks na rok příští. Uvážíme-li, že hmotnost jedné pánve je 30 t, jedná se o vskutku o velký projekt. A nemusí zůstat pouze u něj. Věříme, že se projektu zhostíme dobře, a dohodneme se i na dalších.

Co stojí v pozadí tohoto projektu? Aurubis je celosvětově působící firma na zpracování a recyklaci mědi. Hlavní sídlo společnosti je v Hamburku, ale naše pánve jsou určeny pro výrobní závod v bulharském Pírdopu. V červnu minulého roku vydala firma tiskovou zprávu, že právě zde bude investovat 60 mil EUR do údržby, rozšíření a modernizace provozu. Přičemž modernizace je tažena především environmentálními aspekty. Cílem je snížit roční emise CO₂ o 2.100 t a splnit cíl, kterým je 50% emisí v roce 2030. Celou akci chce firma realizovat během pouhých 40 dnů odstávky. Investice v neposlední řadě také počítá se zvýšením bezpečnosti výroby a zlepšením pracovních podmínek.

O rozšíření výroby můžeme spekulovat, ale jisté je, že měď se stává stále více strategickou surovinou. Její spotřeba stále stoupá s rozvojem elektromobility, větrných elektráren, rozvodných zařízení, elektronických zařízení, ve slitinách apod. Zároveň s tím došlo k určitému omezení těžby, a tudíž se předpokládá, že dojde ke zdražení mědi až o 75%.

Pro Slévárnu to znamená v období snížené poptávky po velkých ocelových odlitcích důležitý objem, se kterým můžeme kalkulovat v dlouhém časovém horizontu. Zakázka zahrnuje i dva kované čepy na každou pánvev. Zúročili jsme zde naše dlouhodobé zkušenosti s těmito odlitky, přestože jsme je v posledních letech dělali již jen zřídka, zejména kvůli silné konkurenci z Číny. O této zakázce jsme jednali od podzimu minulého roku a zákazníka jsme definitivně přesvědčili při jeho lednovém auditu ve ŽĎASu, kdy jsme zde hostili zástupce z Hamburku i přímo z Pírdopu. Po následné výrobě modelu právě odléváme první kusy. A tak zde budeme v následujících měsících vídat desítky konvojů s těmito těžkými odlitky (s ohledem na rozměry i hmotnost 30 t se jedná o nadrozměrný náklad).

ZAŘÍZENÍ DODANÉ NA AFRICKÝ KONTINENT

Na konci loňského roku jsme informovali o zahájení montáže první z linek s hydraulickým lisem u zákazníka v Alžírsku. Uplynulo několik měsíců a tato montáž se blíží ke svému závěru. Nejen z pohledu samotného lisu a jeho pohonu, ale kompletní linky vč. indukčního ohřevu, zařízení pro odstraňování okují, technologického mazání nástrojů, robotů, vychlazení dopravníku a čističky vod z linky. A samozřejmě také elektrického zařízení celé linky i všeho dalšího, bez čeho se taková linka neobejde. Všechny potřebné potrubní rozvody, veškeré pokrytí, bezpečnostní oplocení linky, atd. Montáž v nelehkých podmínkách přinesla nejednu opravdu složitou situaci. Všechny se ale podařilo vyřešit a linka bude v brzké době připravena k další etapě, kterou je oživení. To zahájíme, jakmile bude ze strany zákazníka potvrzena připravenost. Doufáme, že ani tato etapa nepřinese žádnou překážku, kterou by se nepodařilo překonat.

MARTIN ZEMAN, 1. místo
Mistr

Pan Zeman nastoupil do firmy ŽDAS v roce 1995 jako slévárenský technolog. V roce 2017 přestoupil na pozici směnového mistra provozu Formovna. Pod jeho vedením jsou odlévány ty nejnáročnější odlitky pro energetický průmysl. V měsíci únoru onemocněli jeho dva kolegové, za které ochotně přebíral jejich pracovní povinnosti a pomocí přesčasových hodin zajistil chod provozu formovny.

DVĚ OTÁZKY PRO VÍTĚZE

■ Co pro Vás práce na ŽDASe znamená?

Na ŽDASe pracuji již 29 let. Po celou tuto dobu je ŽDAS zdrojem mých pravidelných příjmů. Práce v tomto podniku mě baví.

■ Co byste chtěl vzkázat svým kolegům?

Svým kolegům bych chtěl moc poděkovat za týmovou spolupráci při řešení různých pracovních problémů. Všem zaměstnancům přeji mnoho pracovních i rodinných úspěchů.

Martin Zeman

PETR HARVÁNEK, 2. místo
Frézař

Pan Havránek pracuje na pozici obsluha CNC obráběcího centra FRF 300, současně je schopen pracovat i na strojích OKUMA a WD 160 CNC.

Jedná se o perspektivního pracovníka, který je ochoten nad rámec svého osobního času pracovat přesčas a pomáhat plnit termíny jednotlivých zakázek.

Petr Havránek patří do skupiny mladých pracovníků, kteří by svým výkonem a ochotou pracovat, mohli být často příkladem pro ostatní zaměstnance.

často příkladem pro ostatní zaměstnance.

RADKA MACHÁČKOVÁ, 3. místo
Vedoucí kantýny

Paní Macháčková má dlouholeté zkušenosti v oblasti stravování. Tyto své znalosti a praktické zkušenosti vhodně uplatnila na svém působišti na jídelně H9. Ačkoli ve firmě ŽDAS nepracuje příliš dlouho, tak jsou výsledky jejího působení znát především na celkovém zlepšení organizace práce, zpříjemnění prostředí pro strážníky a rozšíření sortimentu poskytnutých služeb.

Paní Macháčková je zodpovědná a svědomitá při plnění svých pracovních povinností, jde osobním příkladem svým kolegyním a neváhá jim pomoci a poradit v případě řešení jakýchkoliv problémů.

Svěřené pracoviště vede s náležitou péčí, jejím cílem je poskytovat kvalitní služby a snažit se i přicházet s novými nápady na rozšíření služeb. Tuto její činnost vnímají a oceňují i naši strážníci prostřednictvím kladných ohlasů na stravovacích komisích.

ČISTÁ VYSOČINA

I v letošním roce se společnost ŽDAS aktivně zapojila do úklidové akce s názvem Čistá Vysočina. V pátek 12. dubna vyrazili její zaměstnanci do lesa poblíž Křiváku a společně nasbírali několik pytlů odpadků. Jsme rádi, že jsme mohli i tentokrát alespoň částečně přispět ke zkrášlení prostředí, v němž společně žijeme.

Náš zaměstnanec pan Jaroslav Vašík je sportovec, což je ve ŽDASe známo. Již čtrnáctkrát jel Jizerskou padesátku, italskou Marcialongu, která je dlouhá 70 km, a letos Vasův běh ve Švédsku, který je dlouhý 90 kilometrů.

Vasův běh ve Švédsku je nejstarším a také jedním z nejdelších závodů běhu na lyžích, který se koná každou první nedělí v březnu ve Švédsku a účastní se ho okolo 15 000 lidí. V letošním roce se jel jubilejní 100 ročník. Zeptali jsme se Jaroslava Vašíka na pár otázek.

1. Co bylo tím prvním nakopnutím, že jste se rozhodli spolu s Liborem Huďeckem a Milošem Hemzou podniknout toto sportovní dobrodružství? Koho to napadlo jako prvního?

Napadlo nás to všechny najednou, protože to byl náš životní sen absolvovat tento závod. Prvně jsme začali na Jizerské padesátce, pak jsme zdolali italskou Marcialongu a nakonec Vasův běh, který je z nich nejdelší.

2. Kdy jste začali trénovat a kde? Letošní zima přeci jenom lyžím nepřála.

Na jaře jsme se přihlásili a začali trénovat. Už to přihlášení je náročný, místa jsou rychle rozebraná a letos byl 100 ročník, takže to byl celkem šrumeč. Přes léto hodně jezdíme na kole. Na podzim se přestává jezdit na kole a je na řadě běh a kolečkové lyže. V listopadu začala dobrá zima a zhruba 3 týdny jsme jezdili na lyžích, převážně kolem Žďárských vrchů. Ideální denní dávka je pro mě 35 km a co nejrychleji. Přes týden moc času nemám, takže jezdím hlavně o víkend. Když roztál před Vánoci sníl tak navezli na Vysočina arénu umělý, takže jsme jezdili tam a mám napočítaných 170 koleček, což výškově udělalo Mont Everest. Na hory jsme trénovat nejezdili, protože jsme si mysleli, že ten profil závodu je převážně z kopečka. Ona to nakonec nebyla tak úplně pravda, začíná se vyjetím na sjezdovku, která měří 3 km s 10% stoupáním a jinak to má 1 000 m výškových.

3. Byla to čára přes rozpočet, že byla odvolaná Jizerská padesátka? Přeci jenom to mohl být takový kontrolní řeckně-test, jak máte natrénováno?

Přesně tak, líp bych to neřekl. Ale snažili jsme se jezdit na těch kolečkových bruslích, protože sníl nikde nebyl a Vysočina aréna byla zavřená kvůli biatlonu, to nám taky trochu ublížilo.

4. Kdy se vrátím k samotnému závodu, co přesně jsi cítil před startem?

Přimo před startem jsem nebyl nervózní, ale den před tím lehce ano. Nejhorší jsou ty přípravy. V 1:30 jsme ráno vstávali, ve 2:00 šli na snídání a ve 4:00 odjížděl autobus a čekala nás 3 hodinová cesta na start. Až jsme dorazili, tak jsme vyskočili z autobusu, začali lyže dávat do startovní vlny, batohy do kamiónu, takže tam nebyl úplně čas na nervozitu. Najednou vystřelili a všichni vyrazili na maximum. První kilometr jsme

měli čas 2,45 min/km, ale druhý kilometr se najíždělo na sjezdovku, tam se to zablokovalo a zpomalilo, ti co nemohli, šli stromčekem, ale my jsme měli dobře namazáno, takže jsme to nějak proklíčovali. Hodně si lidi šlapali po lyžích, hůlky brnkali o sebe, bylo to fakt namačkaný.

5. Přišla krize?

První menší krize byla kolem 35 km, tam jsem cítil, že to není ono, ale snažil jsem se dobře občerstvovat, a to mi pomohlo. Další, ta hroší krize, byla na 60 km, ale pořád to do 70 km jelo dobře, to jsem neztrácel, ale posledních 20 km jsem začal ztrácet hodně, tělo už odmítalo přidat. Cítil jsem, že už mě předjíždí pár lidí, ale i když mě bolelo celé tělo tak sem nezastavil a jel sem dál. Upřímně na těch 90 km si myslím, že sem nebyl úplně připravený, že je to opravdu hodně, ale snažil jsem se s tím nějak poprat a makat co to dá.

6. A jak se taková krize dá překonat?

Záleží, jaká ta krize je, když je hodně těžká, tak je to o hlavě, to tělo už prostě nemůže. Někdy je dobré se chytit nějaké dobré holky ☺ to si říkáš, tebe už nepustím, fajn motivační prvek.

A před cílem mám chuť na pivo, takže to mě taky žene. Kluci vždycky říkají: „Aje Jarda cítí pivo, tak nám už ujíždí“. Letos na mě v cíli čekalo pivo, ale bohužel nealkoholické.

7. Nějaký vtipný zážitek?

Těsně před cílem jsem potkal Ondřeje Rybáře. Dojel mě ze zadu, snažil jsem se ho nějak rozhodit rozhovorem, že to spolu dojedeme, ale před cílem práskl do koní a předjel mě. Dojel teda 238 a já 239 z Čechů.

8. Napadlo tě, že to vzdáš?

Ne, to jsem nikdy neudělal. Šli jsme do závodu s tím, že to prostě dokončíme. Od začátku jsme jeli každý sám za sebe, nějak jsme se nehlídali. Jednoho kámoše sem dojel, ale z kopečka mi ujel, měl lépe namazané lyže.

9. Z celkového počtu startujících 15 800 jsi doběhl na 2 350 místě s časem 6 hodin 50 minut. V dalších statistikách umístění jsi 239 Čechem (těsně před Tebou doběhl Ondřej Rybář, sportovní ředitel českých biatlonistů) a 315 závodníkem nad 50 let. Je neuvěřitelné dosáhnout takového krásného výsledku. Co tě v cíli napadlo jako první?

Že to mám už za sebou a že musím za Rybářem, abychom se vyfotili a dát si dobré pivo.

10. Co plánuješ do budoucna? Je nějaká sportovní událost, která je pro Tebe další výzvou?

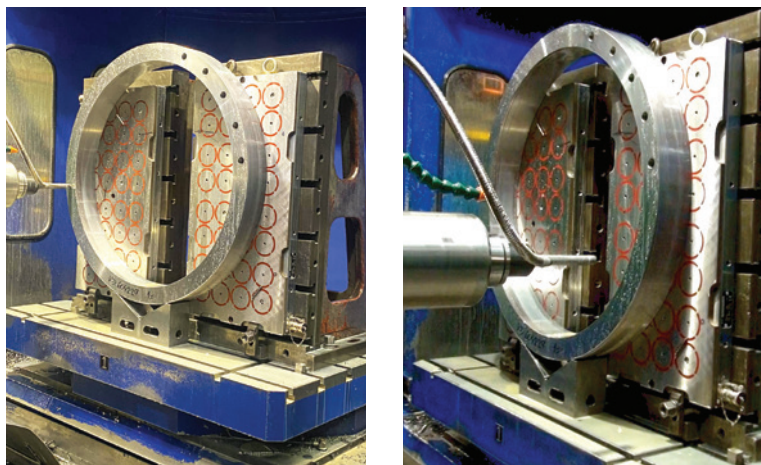
Kamarádi plánují na příští rok závod, vypadá to na Itálii, jede se to v Dolomitech a trasa má 55 km. Tam bude zas náročnější trasa. Samozřejmě Jizerka, to musí být to je domácí závod. Je fakt, že na 50 km jsme zvyklí, těch 90 km je opravdu dost.

Děkujeme za zajímavý rozhovor a přejeme mnoho dalších sportovních úspěchů. ☺

MAGNETICKÉ UPÍNACÍ DESKY

Na Divizi Strojíren proběhla investice do nákupu magnetických desek na stroje W105 CNC, WHQ13 CNC, FRVD 20.

Obrobky se upínají právě pomocí magnetických desek ke stolu nebo pomocnému úhelníku. Odpadne tudíž pracné upínání obrobků upínkami. Tím pádem dochází k úspoře času při této operaci. Úspora při dvousměnném provozu je 8 hodin za den, což je zhruba 222 000 Kč ročně.

MODERNIZACE V CHEMICKÉ LABORATOŘI

Dne 22. dubna 2024 začne v chemické laboratoři instalace nového optického emisního spektrometru ARL iSpark 8860. Laboratoř používá spektrometry už od roku 1970. Tehdy byl pořízen spektrometr ARL 31 000Ret, který sloužil 29 let do roku 1999, kdy byl nahrazen spektrometrem ARL 3460 a byl dále používán jako záložní. Spektrometr ARL 3460 umožňoval analýzy chemického složení oceli a litin, navíc pak slitin mědi, hliníku a niklu. V roce 2004 byl pořízen spektrometr ARL 4460 jako hlavní spektrometr. Spektrometr ARL 4460 umožňuje kromě analýzy prakticky všech druhů ocelí a litin i rozšířené analýzy stopových prvků a plynů dusíku a kyslíku.

Na rozšiřování výroby nových materiálů a získávání nových trhů muse-la laboratoř reagovat

pořízením nového spektrometru. Náročné požadavky na nový spektrometr splnilo zařízení od výrobce Thermo Scientific. Předností je, že jako jediný na světě disponuje optikou s ohniskovou vzdáleností 1000 mm (ohnisková vzdálenost respektive její délka je jednou ze základních podmínek pro citlivost). Díky dvoustupňovému vakuovému systému je spektrální kabinet vakuován na velmi nízké hodnoty okolo 8 mmHg (hodnota dosaženého vakua je další důležitá podmínka). Pro zajímavost, spektrometr ARL iSpark 8860 je vyráběn v České republice a pak nastaven ve Švýcarsku.

Spektrometry od Thermo ARL mají světové renomé a najdeme je ve všech velkých ocelárnách. Jsou proslulé skvělou teplotní a výsledkovou stabilitou. Což si sami ověřujeme každý den, neboť provozujeme spektrometry ARL více jak 50 let.

UČEBNÍ POMŮCKY PRO VOŠ A SPŠ ŽDĚR

V pondělí 4. 3. 2024 jsme předali zástupcům školy VOŠ a SPŠ Žďar nad Sázavou učební pomůcky, které jsme u nás upravili dle požadavků učitelů. Konkrétně šlo o průřezy jednotlivých hydraulických prvků. Mezi těmito prvky byl zahrnut směrový ventil, škrtkový ventil, redukční ventil tlaku, pojistný ventil tlaku a hydraulický zámek. Díky této učební pomůcce žáci uvidí, co se skrývá uvnitř těchto produktů a pomůže jim to lépe pochopit fungování jednotlivých hydraulických prvků.

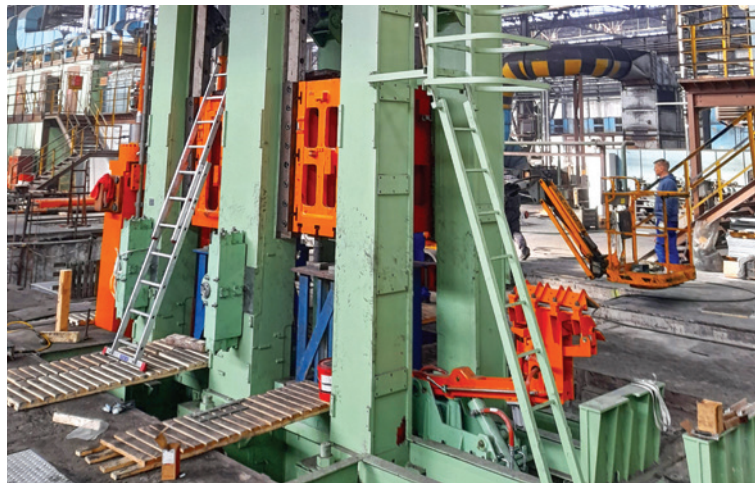
ZAHÁJENÍ MONTÁŽE REKONSTRUKCE KOVACÍ LINKY VE SNIŇĚ

V půlce března byla zahájena montáž na rekonstruované kovací lince ve Sniňě. Kromě stojanu lisy TYH630, který zůstal ukotvený k základu ve Sniňě a byla na něm provedena defektoskopie a nový nátěr, byly zbylé části linky opraveny ve ŽDAS, nebo vyrobeny kompletně nové.

Práce na lince začaly montáží opraveného hydraulického lisu TYH630. K dnešnímu dni je provedena montáž hydraulických válců a beranů pýchovací a děrovací pozí-

ce, protahovací pozice, vyrážeců a hydraulických nádrží. Na lis bude dále namontováno hydraulické potrubí a elektrická část. Dále v rámci rekonstrukce linky bude provedena instalace nové chladicí komory, nového indukčního ohřevu a nové pily na dělení materiálu.

Dle harmonogramu se předpokládá ukončení prací koncem června, poté by mělo následovat ožívování a zprovoznování linky. Průběh teplých zkoušek se předpokládá v 1. polovině srpna 2024.

MATURITNÍ TÉMATA

V březnu jsme navštívili VOŠ a SPŠ ve Žďar nad Sázavou, kde jsme se setkali se zástupci školy, kteří mají na starost maturitní práce. Diskutovali jsme o tom, jak žákům zatraktivnit psaní maturitních prací a zároveň jim přiblížit výrobu na ŽDASe. Rozhodli jsme se tedy, že pro příští školní rok 2025/2026 vypíšeme pro studenty 7 témat z oblasti konstrukce, hydrauliky a elektrotechniky, které mohou využít pro sepsání své maturitní práce. Během psaní práce ve spolupráci se ŽDASem bude studentům poskytnuta odborná pomoc od našich zkušených pracovníků, kteří studentům pomohou se zpracováním daného tématu. V následujících týdnech bude probíhat další jednání se zástupci školy, kde se budou projednávat konkrétní témata, která budou posléze představena studentům maturitních oborů.

Pokud by již teď měl někdo ze studentů zájem dozvědět se o této možnosti více informací, může kontaktovat buď svého vyučujícího učitele nebo personální oddělení na čísle 601 131 533 nebo na e-mailu sona.machova@zdas.cz.

KOVO JUNIOR 2024

Ve dnech 25. – 27. března 2024 proběhla pod patronací radního Kraje Vysočina pro oblast školství, mládeže a sportu RNDr. Jana Břížďaly na VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou – pracoviště Strojírenská - celostátní soutěž KOVO JUNIOR 2024, která byla uspořádána pro žáky učebního oboru obráběč kovů. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže proběhlo 27. března na Staré radnici ve Žďáru nad Sázavou.

ŽĐAS, jako partner soutěže, tuto akci podpořil věcnými dary pro vítěze v kategorii jednotlivci, kterým věnoval profesionální gola sady. Ceny předal personální ředitel Petr Havelka.

BOWLING

V sobotu 6. dubna 2024 jsme pro naše zaměstnance opět přichystali bowlingový turnaj v Bowling Sauna ZR. Celkem se přihlásilo 14 družstev a každé mělo ve čtyřech kolech ukázat, které je nejlepší v kategoriích ženy, muži a smíšené. První místo v kategorii ženy ovládly (zleva) Vlasta Maštalířská, Eva Balcarová, Libuše Bílková, Klára Stehnová (Úsek Nákup), v kategorii muži se vítězi stali (zleva) Josef Hron, Pavel Vařák, Josef Slabý a Jiří Cempírek (Nástrojárna) a v kategorii smíšené se na prvním místě umístili (zleva) Miroslav Keller, Dana Kellerová, Míša Nevrklová, Pavel Cesnek (DST + úsek GŘ). Vítězem celého turnaje za jednotlivce v kategorii muži se stal Jiří Cempírek (669) a v kategorii ženy Dana Kellerová (511).

Společně prožité dopoledne se vydařilo a jako poděkování za účast si každý odnesl domů dárkovou tašku.

1. místo ŽENY

1. místo MUŽI

1. místo SMÍŠENÉ

Nejlepší hráč a hráčka

VIDEO

Přichystali jsme si pro vás video z Ocelárny. Na videu můžete vidět první část celého výrobního procesu. Začínáme odléváním ocelových odlitků z vysoce jakostních ocelí. Lící pánev s tekutým kovem o hmotnosti 20 tun je odlita do pískové formy během zhruba 2 minut. Pak si týden počkáme, až nám odlitek ve formě vychladne a pustíme se do další práce, kterou vám ukážeme příště.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

1. května 2024
8:00 – 14:00

*Srděčně vás
zveme!*

UKÁZKY PROVOZŮ,
ZAŘÍZENÍ A PRODUKTŮ
Zábavné aktivity pro děti
Projížďky Kaipanem
Ukázky formule a simulátoru
Ukázky hasičské techniky
Občerstvení v areálu zajištěno
Soutěže o hodnotné ceny
Mámo, táto,
pojd' si se mnou hrát
Návštěvnícká volba
a vyhlášení nejlepšího
výrobku

Vstup se zvířaty zakázán! Poslední vstup ve 12:00.
Vstup do areálu pouze přes vrátnici Strojírenská.

Z akce bude pořizován videozáznam a fotografie
pro účely veřejné propagace ŽĐAS a.s.

NAŠE SRDCE
TVOŘÍ BUDOUCNOST www.zdas.com

BEZPEČNĚ PŘI PRÁCI - CHRAŇ SI ZRAK

Seriál

- Před odletem špon, třísek a kapalin!
- Při sváření!
- Při manipulaci s chemickými látkami!
- Při práci se stlačeným vzduchem!
- Pokud hrozí zvíření drobných prachových částic!
- Používejte ochranný kryt stroje, kuklu, ochranné brýle, ochranný štít!

